

۴-PR-V

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ آموزش عالی

شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی
(مشخصات کلی، برنامه و عناوین درسی)
برنامه آموزشی دوره تخصصی (دستیاری)
مامائی و بیماریهای تولیدمثل دام

VII

۱۵۰ ۷۵

رای صادره در هشتمین نشست شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی مورخ
۱۳۶۶/۸/۱۲ در مورد برنامه آموزشی دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید
مثل دام صحیح است و از تاریخ تصویب برای کلیه دانشکده های دامپزشکی
دانشگاههای کشور که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند بر طبق
ضوابط و مقررات منوبه قابل و لازم اجراست.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی
دکتر محمد فرهادی

رئیس شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی
دکتر محمد علی راد

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره تخصصی (دستیاری) مامائی و بیماریهای

تولید مثل دام ۱۵ * ۷۵

VII

تعریف:

ماده ۱- متخصص مامائی و بیماریهای تولید مثل دام فردی است که کلیه امور مربوط به مامائی و بیماریهای تولید مثل دام را در سطوح پیشرفته فراگرفته و از آخرین پیشرفتهای علمی در زمینه مربوطه مطلع و در این رشته صاحب نظر باشد.

هدف:

ماده ۲- هدف از تشکیل دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید مثل عبارت

است از:

- ۱- تربیت افراد متخصص جهت تد ریس و روس مربوط به بخش مامائی و بیماریهای تولید مثل دام.
- ۲- تربیت افراد صاحب نظر جهت امور پژوهشی و تخصصی بینه منظور رفع نیازهای جامعه در این رشته.

مشخصات دوره:

ماده ۳- طول دوره آموزشی رشته مامائی و بیماریهای تولید مثل حداقل ۳ سال پیوسته میباشد که در ۶ نیم سال تحصیلی برنامه ریزی شده است.

ماده ۴- فارغ التحصیلان این دوره پس از گذراندن کلیه دروس مورد نیاز و دفاع پایان نامه تخصصی جهت شرکت در امتحان جامع (بورد تخصصی) به وزارت فرهنگ و آموزش عالی معرفی میشوند و در صورت موفقیت در امتحان فوق الذکر

متخصص مامائی و بیماریهای تولید مثل شناخته شده و دانشنامه تخصصی انسان
بوسیله وزارت فرهنگ و آموزش عالی صادر میگردد .

ماده ۵- داوطلبین این دوره از بین دارندگان دانشنامه دکترای دامپزشکی
انتخاب میشوند .

ماده ۶- کشیک دستیاران تخصصی در درمانگاه و قسمت اورژانس توسط
رئیس بخش مامائی دامپزشکی و مدیر گروه آموزشی علوم درمانگاهی و ترم بندی
در روس توسط شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده مجری انجام میشود .

ماده ۷- دستیاران دوره تخصصی در هر سال تحصیلی موظف به ارائه
یک کفرانس علمی و مدون میباشند . مقاله یا کفرانس ارائه شده در هر ترم
معادل یک واحد سمینار منظور میگردد که ارزشیابی آن بعهده کمیته دوره های
تخصصی دانشکده مجری و راهیات متحنه رشته مامائی و بیماریهای تولید مثل
دام در دانشکده مجری می باشد .

ماده ۸- در پایان هر نیم سال تحصیلی دستیار دوره تخصصی مامائوسی
و بیماریهای تولید مثل دام بایستی از عهده کلیه امتحانات کتبی و شفاهی
وعلی مربوطه برآمده و حداقل نمره قبولی یعنی نمره ۲ برابر مبنای ۲۰ در روس -
الزامی و اختیاری کسب نمایند .

ماده ۹- دستیاران این دوره در سال اول علاوه بر شرکت در کلاسهای
تخصصی ملزم به حضور و شرکت در روس مربوطه به بخش مامائی و بیماریهای
تولید مثل دوره دکترای دامپزشکی می باشند و در صورت تعادل میتوانند در بخشهای
جراحی و ران بولوژی ، داخلی و مرکز تشخیص و درمان اکثره مدت یک نیم سال تحصیلی
بسطور چرخشی مشارکت نمایند .

ماده ۱- دستیاران این دوره ازمال دوم ملزم به شرکت در آزمون کتبی کلاسهای علمی بخش مامائی و بیماریهای تولید مثل وانجام امور خدماتی وارجاعی به بخش میباشند .

ماده ۱۱- نتیجه پروژه تحقیقاتی دستیاران این رشته همانند سایر رشته های تخصصی در گروه پزشکی بصورت پایان نامه تخصصی منشر میگردد .
ماده ۱۲- دستیاران تخصصی این رشته موظف به کار تمام وقت (چهار ساعت در هفته) میباشند و در طول تحصیل حق اشتغال به کارهای انتفاعی خارج از دانشگاه ندارند .

ماده ۱۳- دستیاران سال بالا تر موظف به راهنمایی و هدایت علمی و عملی دستیاران سال پایین تر خود میباشند . حد و راهنمایی و همکاری آنان بوسیله رئیس بخش مجری تعیین خواهد شد .

ماده ۱۴- دستیاران این رشته از لحاظ مقررات ومسائل انضباطی تابع آئین نامه کلی دوره های دستیار رشته های تخصصی دامپزشکی میباشند .
ماده ۱۵- میزان حق الزحمه ماهانه دستیاران این رشته و افزایش حقوق سالانه آنان بشروط ارتقاء به سال بالا ترتابع مقررات و ضوابط تعیین شده در آئین نامه کلی دوره های دستیار رشته های تخصصی دامپزشکی میباشند .

ماده ۱۶- مواردی که در این آئین نامه تصریح نشده است تابع مقررات کلی آئین نامه دوره های دستیار رشته های تخصصی دامپزشکی میباشند .

ماده ۱۷- فهرست دروس الزامی دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید مثل دام بقرار زیر است:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

تفصیلات

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

نام درس	جمع واحد	واحد نظری	واحد عملی
۱- بیولوژی تولید مثل دام	۵	۴	۱
۲- مامائی و امیزشکی پیشرفته	۴	۱	۳
۳- تشخیص بالینی و تولید مثل دام	۲	۱	۱
۴- بیماریهای دستگاه تناسلی نشخوارکنندگان	۵	۴	۱
۵- بیماریهای تولید مثل اسب	۲	۲	-
۶- بیماریهای تولید مثل گوشتخواران	۱	۱	-
۷- روشهای تشخیص پیشرفته در اختلالات تولید مثل	۲	۱	۱
۸- کنترل و پیشگیری اوزام پستان	۳	۲	۱
۹- آند و کریولوژی پیشرفته	۲	۲	-
۱۰- تکنولوژی های تولید مثل	۳	۲	۱
۱۱- کشیک درمانگاه (۱)	۳	-	۳
۱۲- کشیک درمانگاه (۲)	۳	-	۳
۱۳- کشیک درمانگاه (۳)	۳	-	۳
۱۴- طرح تحقیقاتی (پایان نامه ۱)	۴	-	۴
۱۵- طرح تحقیقاتی (پایان نامه ۲)	۴	-	۴
۱۶- طرح تحقیقاتی (پایان نامه ۳)	۴	-	۴
۱۷- سمینار ۱ (مربوط به مامائی و بیماریهای تولید مثل دام)	۱	-	۱
۱۸- سمینار ۲ (مربوط به مامائی و بیماریهای تولید مثل دام)	۱	-	۱

۱۹- سمینار ۳ (مربوط به مامائی و بیماریهای تولید مثل دام)

نام درس	جمع واحد	واحد نظری	واحد عملی
۲۰- جراحی کاربرد	۳	-	۳
۲۱- اصلاح نژاد پیشرفته	۲	۲	-
۲۲- کلینیکال فارماکولوژی	۳	۲	۱
۲۳- آمار حیاتی پیشرفته	۳	۳	-
۲۴- تراتولوژی	۱	۱	-
۲۵- کلینیکال پاتولوژی	۲	۱	۱
جمع درس اختیاری	۱۴ واحد	۹ واحد	۵ واحد

ماده ۲۰- مجموع واحد های درسی ، پروژه تحقیقاتی و پایان نامه مورد نیاز برای تکمیل دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید مثل دام ۶۰ واحد میباشد .
۵۳ واحد آن از درس الزامی و ۷ واحد آن از درس اختیاری میباشد .

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

بیمارستان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ، آموزش عالی

ماده ۲۱- دانشکده دامپزشکی مجری دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید مثل دام بایستی حداقل دارای سه نفر استاد یا متخصص (دو نفر مقیم و یک نفر مدعو) با چهار سال سابقه تدریس باشد .

ماده ۲۲- دانشکده دامپزشکی مجری دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید مثل دام بایستی از امکانات کتابخانه، نشریات ادواری و معتبر دامپزشکی در مانگاه مجهز، قسمت اورژانس (۲۴ ساعته) و بیمارستان دامپزشکی با ظرفیت نگهداری حداقل ۲۰ بیمار (۵ دام بزرگ و ۱۵ دام کوچک) برخوردار باشد .
تیمبره: دانشکده دامپزشکی مجری بایستی هر ساله اعتبارات و بودجه‌های خاص آموزشی و تحقیقاتی برای این دوره تخصصی را در سال بعد برآورد و پیش‌بینی نماید .

ماده ۲۳- واجد آموزشی دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید مثل دام بایستی مجری دوره دکتری دامپزشکی نیز باشد .

ماده ۲۴- این آیین‌نامه در هیئت ماده و یک تیمبره و هیئت هدفت بنسب در جلسه مورخ ۱۲/۸/۶۶ شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی به تصویب رسید و سرگروه تغییر در آن بتصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی برسد . ع

سرفصل عناوین دروس دوره تخصصی مامائی و بیماریهای تولید مثل دام

- ۱- بیولوژی تولید مثل دام : تشریح اندام تناسلی - بافت شناسی - جنین شناسی - فیزیولوژی دستگاه تناسلی دامهای ماده و نر .
- ۲- مامائی دامپزشکی پیشرفته : تکنیکهای پیشرفته تشخیص آپستنی - اصلاح سخت زائی ها - فتومتری - تکنیکهای تشخیص نقایص اسپرم .
- ۳- تشخیص بالینی در تولید مثل دام : روشهای نوین تشخیص در مورد اختلالات تولید مثل و عدم باروری در دامهای اهلی .
- ۴- بیماریهای دستگاه تناسلی نشخوارکنندگان : کلیه اختلالات به علل عوامل عفونی ، هورمونی ، ژنتیکی ، تشریحی ، تغذیه ای و مدیریت دامپروری که باعث ایجاد بیماری و یا موجب عدم باروری یا نازائی میگردد بررسی خواهد شد .
- ۵- بیماریهای تولید مثل اسب : بررسی اختلالات دستگاه تناسلی که باعث عدم باروری یا نازائی بعلل عوامل عفونی ، هورمونی ، ژنتیکی ، تشریحی ، تغذیه ای و سوء مدیریت در دامپروری ها میگردد .
- ۶- بیماریهای تولید مثل گاوستانها : بررسی اختلالات بعلل عوامل عفونی ، هورمونی ، ژنتیکی ، تشریحی ، تغذیه ای و مدیریت دامپروری که موجب بیماریهای دستگاه تناسلی گاوستانها و همچنین عدم باروری و نازائی میگردد .
- ۷- روشهای تشخیص پیشرفته در اختلالات تولید مثل : روشهای پیشرفته آزمایشگاهی ، آزمایشهای سرولوژیک ، RIA و سونوگرافی برای تشخیص بیماریهای تولید مثل و آپستنی .

- ۸- کنترل و پیشگیری اورام پستان : روشهای پیشرفته در قرن جلوهگیری از ایجاد اورام پستان ، مدیریت صحیح ، رعایت اصول کلی بهداشتی در این مورد .
- ۹- آندوکرینولوژی پیشرفته : بحث در مورد غدد مترشحه داخلی موثر در سیستم تناسلی و مکانیسم عمل آنها ، تأثیرات آستنسی و بیماریهای دستگاه تناسلی بر روی غدد مترشحه داخلی .
- ۱۰- تکنولوژی های تولید مثل : روشهای تلقیح مصنوعی ، انتقال جنین ، تولید نگهداری و انتقال اسپرم یا تخمک .
- ۱۱- پروژه تحقیقاتی : در دانشجویان پروژه تحقیقاتی پیرامون یکی از مسائل دامی و بیماریهای تولید مثل دام را تحت نظر استاد راهنمای خود انتخاب و حداقل سه ترم روی آن به مطالعه و بررسی می پردازد .
- ۱۲- جراحی کاربردی : آشنائی با روشهای جراحی معمول در مورد دستگاه تناسلی دامهای مختلف .
- ۱۳- اصلاح نژاد پیشرفته : روشهای اصلاح نژاد گاوهای شیری ، گوسفندی و قتلوه و سه قلوزائی در گوسفندان و طارق پیشرفته بررسی ژنتیکی و آماری اصلاح نژاد .
- ۱۴- کلینیکال فارماکولوژی : کاربرد کلینیک انواع داروهای دامی و بررسی اثرات درمانی ، موارد مصرف و دوزها ، اثرات جانبی و اشکال مختلف داروهای متداول در معالجه امراض دامهای گوناگون در کلینیک بیمارستانها دامپزشکی و آزمایش کلینیک داروهای جدید روی حیوانات متعلق به دانشکده دامپزشکی مجری یا موسسات تحقیقاتی وابسته .
- ۱۵- آمارحیاتی پیشرفته : بحث در مورد انواع داده ها ، روشهای نمونه برداری آزمونهای آماری و کاربرد آنها

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

۱۶- تراتولوژی (Teratology) : بررسی ناقص الخلقه ها ، تاہ تجاریہای مادرزائی و ژنتیکی ، اصول جلوگیری از این عوارض با اعمال روشہای سلکسیون و اصلاح نژاد دام .
۱۷- کلینیکال پاتولوژی : ارائه روشہای نحوه تفسیر نتایج آزمایشات پاراکلینیک در جهت رسیدن بہ تشخیص بیماریہا .
۱۸- سمینار : ۵ ردانشجوی دستیار موضوع جدید در زمینہ بیماریہای تولید مثل و یا مامائی دامپزشکی با مشورت استاد راهنما انتخاب و پس از تهیه و تدوین مقالہ ای منتشر و یا بہ صورت سخنرانی در جمع اساتید و دانشجویان در ہر ترم ارائه می نماید .

مرجع :

- 1 - Current Therapy int Theriogenology, Diagnosis, Treatment and Prevention of reproductive Diseases in small and large animals, Morrow, 1986 .
- 2 - Current veterinary therapy, KIRK, 1974, 1979, 1883.
- 3 - Diagnostic and therapeutic techniques in animal reproduction Zemjanis, 1986.
- 4 - Statistics with application to the Biological and Health, Remington, 1970.
- 5 - The practice of large animal surgery, Jennings, 1984.
- 6 - Veterinary clinical pathology, coles ., ۱۹۷۷
- 7 - Veterinary clinical pathology, Schalm, ۱۹۷۶
- 8 - Veterinary obstetrics and genital diseases S. J. Roberts, 1986.

